

novoles

24. julij 1981

LESNI KOMBINAT NOVO MESTO – STRAŽA

Ostanimo zvesti delu in ideji

Ob 22. juliju, dnevu vstaje slovenskega ljudstva – Delovni ljudje pričakujejo zaostreno odgovornost vseh in vsakogar za uresničevanje gospodarske stabilizacije

V praznovanju 40-letnice vstaje in ustanovitve Osvobodilne fronte se uvršča ta mesec tudi dan vstaje slovenskega ljudstva – spomin na začetek enkratnega zgodovinskega boja, v katerem smo „iz naroda hlapcev postali narod gospodarjev“. Ponos nas navdaja, ko gledamo prehojeno pot, ki je tudi sedanje resne gospodarske težave ne morejo zmanjšati. Odmevi na pomembna srečanja ob nedavnem 4. juliju, dnevu Titovih borcev naših narodov, so sveži in govore o najpomembnejših nalogah v tem trenutku naše stvarnosti.

Ce jih tu le na kratko ponovimo, hočemo s tem samo spodbuditi razmišljanja in ukrepe, ki so potrebni v sleherni naši sredini, da bo vsak in povsod uresničil svojo dolžnost do socialistične skupnosti in naše bodočnosti. Vidni državni in politični delavci povsod po državi so opozorili, da „... brez odgovornosti za tisto, kar smo storili, pa tudi za tisto, česar nismo storili, morali pa bi, ne morejo delovati temeljne institucije naše družbe.“ To dobro znano, večkrat omenjano, vendar, kakor kaže, premalo upoštevano stališče vsebuje dobršen del odgovora na odločilni vprašnji:

Božidar Jakac: SLOVENSKI PARTIZAN (1944)

zakaj smo zabredli v nedvomno neprijetne ekonomske težave in kaj narediti, da bi bili gospodarski načrti in tokovi v skladu z možnostmi, ki jih ta hip obvladamo. Na odgovornost in resnejši odnos do nje nas je že tovariš Tito ponovno spominjal in opozarjal. Pa vendar je moral v zvezni skupščini Peter Stambolič te dni ugotoviti: kolikor nam je znano, doslej še nihče ni odgovarjal za zgrešene investicije in neizpolnjene obveznosti, prevzetih z dogovo-

nujno, da bi učinkoviteje vplivali na gospodarske tokove“, kot je dejal v zvezni skupščini Peter Stambolič.

„Ne potrebujete nobenih novih sklepov. Izpolnite tiste, ki ste jih že sprejeli in obenem zaostrite odgovornost vsakogar za tisto, kar je dolžan storiti. In če izključite nekaj tistih, ki ne izvajajo sklepov, bo to najboljši sklep“, je med drugim povedal hrastniški komunistom pred dnevi predsednik CK ZKS France Popit.

V Gornjih Lazah je Marijan Brecelj opozoril več tisoč ljudi, da je zdaj na prvem mestu vprašanje – kaj je z gospodarsko stabilizacijo, kaj je z gospodarstvom Jugoslavije. Začrtanih nalog in ciljev, ki smo si jih postavili za leto, ne izvršujemo v celoti. Od tega, kako bomo uredili gospodarske probleme, je v veliki meri odvisen tudi ugled Jugoslavije v svetu, je na velikem zborovanju spodnjeposavskih izseljencev v Brestanici opozoril Franc Šetinc. „Kot nas je prekalil trdoživ boj v preteklosti, ob resoluciji Informbiroja in ob raznih drugih priložnostih, tako moramo tudi zdaj z dejanji pokazati, da smo tu, in da bomo tu, in to, kar smo, tudi ostali“, je med drugim dejal tovariš Šetinc.

Zato se ob dnevu borca zavejmo, da je od slehernega med nami odvisno, kako bo na svojem delovnem mestu uresničil vse, da bo poziv narodu, ki ga daje partija, Socialistična zveza in država v teh zapletenih gospodarskih razmerah, izpolnjen v celoti. V tem je tudi bistvo socialistične samoupravne demokracije. In še: zvestobo tovarišu Titu lahko potrjujemo samo z dobrim delom, ne z besedami.

rom ali s sporazumom, niti ni kdo izmed odgovornih v družbenopolitičnih skupnostih od govarjal za to, da je, na primer, splošna, skupna ali proračunska poraba presegla dogovorjene okvire.

Zato naši delovni ljudje in občani upravičeno pričakujejo splošno zaostritev odgovornosti za izpolnjevanje sprejete politike in menijo, da „ne bi smeli omahovati v predlaganju in sprejemanju ustreznih, pa tudi začasnih ukrepov, kjerkoli je to

OBVESTILO

Naslednja številka izide 28. avgusta. Zadnji rok za oddajo prispevkov je 21. avgust do 9. ure.

UREDNIŠTVO

TOZD BOR

Šest mesecev gospodarjenja v letu 1981 je za nami in ponovno ugotavljamo, kakšni so rezultati dela. Analiza obračunskih pokazateljev za to obdobje in njihova primerjanja z letnim planom kaže, da se je dejavnost TOZD v celoti odvijala po načrtovani poti.

POGOJI GOSPODARJENJA.

Kljub izrednim težavam, ki so nas spremljale v proizvodnji zadnje obdobje smo izpolnili plan proizvodnje bolje kot smo pričakovali. Stabilizacijske ukrepe in zmanjševanje investicijskih gradenj že krepko občutimo – tu je pomanjkanje naročil za tovrstno proizvodnjo našega programa, izdelava notranje opreme. Zaradi tega smo morali preusmeriti dela tudi na stavbno pohištvo in vsa ostala manjša dela, da smo na ta način pokrili naše potrebe. Tako raznolika in drobna dela niso več primerna za naše pogoje, saj pomenijo čisto obrtniško proizvodnjo. Vse to prinaša veliko problemov v organiziranje proizvodnje, v pravočasni obdelavi tehnične dokumentacije in v naročanju surovin ter materialov. Večkratna premeščanja delavcev v proizvodnji na druga opravila in izvajanje veliko manjših del so tudi delno vzrok, da dosegamo individualne norme v TOZD komaj 102 %.

IZPOLNITEV PLANA PROIZVODNJE.

Izpolnjevanje plana proizvodnje za I. polletje je naslednje: iz tabele je razvidno, da je v celoti prihodek v primerjavi s planom višji za 9 %, da je rast cen surovin in materialov vplivala na gospodarjenje z direktnimi in indirektnimi stroški, saj so le-ti višji od planiranih za 15 %. Sprejeli smo nalogo in si prizadevamo, da bomo DIS in FIS

stroške zmanjšali. Tako izvajamo ukrepe za boljše izkoriščanje žaganega lesa in ostalega reprodukcijskega materiala. Dohodek pa je že nižji od planiranega za 5 %. Pod planom je tudi doseganje čistega dohodka in njegova delitev. Razlika ČD za razporejanje je večja 36 % od planiranega, kar nam omogoča poračun VED za I. polletje in izplačilo OD približno 24 %.

pozor! kazalci

	plan 1/2 leta 1981	dejansko	% izp.
celotni prihodek	32.673	35.552	109
porabljena sredstva	19.101	21.895	115
dohodek	14.381	13.705	95
skup. obvez. iz dohodka	3.687	3.928	106
čisti dohodek	10.694	9.777	91
za OD	7.250	6.540	90
za stan. gradnjo	336	275	81
rezervni sklad	368	324	88
ostanek ČD	1.932	2.638	136

Doseganje učinkovitosti dela.

Iz podatkov zadnjih mesecev je razvidno, da je poprečje doseganja individualnih normativov 102 %, kar vsekakor ni zadovoljivo. Delna krivda je tudi v majhnih serijah in enkratnih delih. Z dobro organizacijo dela in dopolnitvijo v organizacijski shemi in večjim prizadevanjem posameznikov moramo v bodoče tudi pri učinkovitosti dosegati boljše rezultate, saj nam sistem nagrajevanja omogoča, da smo stimulirani od osebnih rezultatov dela vsakega posameznika.

Rezultati dela v našem TOZD bi bili tudi boljši, če bi imeli skozi vse leto plansko število zaposlenih. Vendar se je število zaposlenih gibalo od 86 do 88, kar je od 95 do 98 % plana. Velik problem še vedno ostaja izostajanje zaradi bolniškega staleža, ki vsekakor tudi pomeni možen zaviralni element.

Samoupravno življenje v TOZD je bilo zelo razgibano, saj smo v tem odboju sprejemali plane TOZD, DO in samoupravnih interesnih skupnosti, izvedli smo volitve v vse organe samoupravljanja in sindikat in na samoupravnih organih obravnavali tekočo problematiko.

Na koncu bi bilo nujno omeniti še en problem, ki sicer ni problem samo naše TOZD, ampak širši, to je nelikvidnost. Tako kot veliko drugih TOZD in DO se tudi v naši temeljni organizaciji stalno borimo s tem močno negativnim pojavom, ki ovira hitrejši razvoj in naše poslovanje. Še posebna težava pa je v tem, da bi za našo proizvodnjo nujno potrebovali kratkoročne kredite za pokrivanje proizvodnje, ker to od nas zahtevajo naročniki, mi pa teh sredstev nimamo in jih tudi ne

moremo pridobiti. S tem našim problemom smo seznanili tudi ustrezne organe skupščine občine Krško (izvršni svet) in skupaj z njimi ter z DO Novoles iščemo rešitve iz nastalega položaja.

Torej lahko ugotovimo, da je bilo poslovanje v šestih mesecih 1981 dobro, vendar ne takšno, da bi lahko bili posebno zadovoljni ali da bi nas rezultati uspevali. Vendar bomo lahko v

II. polletju dosegli še boljše rezultate, če bomo izkoristili vse obstoječe rezerve in če se bomo zavedali, da je naš skupni interes čimboljše poslovanje. To pa ni mogoče brez maksimalnega angažiranja tako vodstva, strokovnih služb kot tudi vseh delavcev v proizvodnji, še posebej pa v tem času gospodarske stabilizacije.

Direktor TOZD
BOR Krško
DUŠAN ARH

Čemu nepotrebno tarnanje o brezposelnosti?

Predsednik izvršnega sveta Janez Zemljarič je ob nedavnem obisku v novogoriški občini med drugim v Vipavi dejal, da ni nobenega družbenega opravičila, da v nekaterih občinah tarnajo o brezposelnosti, hkrati pa uvažamo hrano, ki je doma ne pridelamo dovolj. Nevzdržno je, da je na primer Vipavska dolina, ki bi morala biti vrt Slovenije, s svojimi 15 tisoč hektari rodne zemlje izkoriščena le 30 ali 40 odstotkov.

Ob otvoritvi doma na Resi

Ob otvoritvi doma na Resi je v krajšem kulturnem programu nastopil Dolenjski oktet. Prav za to priložnost pa je bila napisana pesem, ki jo zaradi njene izvirne hudomušnosti objavljamo v celoti in jo s tem predstavljamo vsem tistim, ki se svečanosti ob otvoritvi doma niso udeležili.

OTVORITEV RESE

*Komu pojejo fanfare,
komu tale zbor je v čast?
Mar gremo na cene stare,
kot velela je oblast?*

*Vsak naj ve, da tu sta zbrala
Novoles se in GeGe,
ker sta „Reso“ skupaj dala,
naj navzoči počaste.*

*Skupaj glave smo staknili,
združili denar, moči,
bajto staro obnovili,
da kot nova zdaj stoji.*

*Tu na jasi v čistem zraku
vsak bo našel blažen mir ...
V hišo tekel bo o mraku,
ko zapel mu bo – skovir.*

*Izvajalcem vsem priznanje,
da spoznili so načrt.
Zdaj vzemite vsi na znanje:
dom na Resi je odprt!*

In zdaj vam povem eno štorijsko, ki se je njega dni prav v teh krajih zares zgodila.

Kristus in sv. Peter sta potovala skoz deželo in sv. Peter je imel pri sebi meč, da bi hudiču glavo odsekal, če bi se le srečala. Hodita in hodita in ogledujeta ... In glej! Čez čas res pride hudič, za njim pa baba. Sv. Peter, ves jezen, ker je zagledal hudiča – mahne z mečem ... ali tako nerodno, da odseka glavo babi namesto hudiču. Ves besen plane nato nad hudiča in odseka glavo še njemu.

Kristus pa je bil blag mož in ni maral takega početja Petrovega. Ukazal mu je, obema

glavo nazaj postaviti. In Peter – spet neroden kot je bil, je dal hudiču babino glavo, babi pa hudičevo... In veste, kej je prišlo iz tega? Nič drugega kot to, da je danes hudič tako neumen, baba pa tako hudičeva!

Kako naziva naj se Resa, Otrok GG in Novolesa? Vprašanje težko je zares. Naš predlog: bo naj – Gegeles!

Kdo pika kakor grd osat in gleda vse neljubeznivo? To vendar naš je delegat, ki bral skupščinsko je građivo!

Kdor rad čez planke v tuje sili, pa skrival bi se pred ženicco, radosten bo, ko zve novico, da v Resi smo nov dom dobili...

Vprašanje zdaj za rekreacijo: kaj je martinček? To krokodil je, ki šel je skozi – stabilizacijo!

O kresi, ko se dan obesi, obrnil punco sem na Resi. Zdaj kolnem, tarnam: o, nesreča! saj punca je močno – noseča.

In zdaj nasvetov par ljudem, ki bodo spali kdaj na Resi! V smetišču prostor je smetem, ne briši čevljev si v zavesi!

Ce punca fletna gost je tvoj, ne puščaj postlje vse razrite, če drugi spe, nikar ne poj, ne puščaj skleda nepomite!

Ce vselej bo klozet umit, da mogel bi iz njega piti, veselje bo na Reso prit' in se lepote veseliti!

**TOZD
SIGMAT**

1. POGOJI GOSPODARJENJA

Pogoji gospodarjenja so bili precej težki. Primanjkovalo je določenega reprodukcijskega materiala, vsled česar smo morali menjati terminske plane proizvodnje, v obratu poliestra Velikem Podlogu pa smo nekajkrat ustavili proizvodnjo. S polnim razumevanjem večine

zaposlenih in hitrimi ukrepi nam je vseeno uspelo plan proizvodnje prekoračiti.

2. TRŽNO VPRAŠANJE – PRODAJA

Na področju prodaje za I. polletje so rezultati glede na tržne razmere za nas zadovoljivi, saj smo na dinamiki letnega plana. Realizacijo po posameznih proizvodih glede na letni plan smo dosegli kot sledi:

	letni plan	doseženo	%
1. mešalci M 300	17.527.300	8.349.246	47,6
2. idnustrijska nihalna vrata	14.846.500	9.702.647	65,4
3. odpreski za EP	6.077.156	2.681.796	44,1
4. ostalo kovinski	1.340.000	1.567.504	116,9
5. airless aparati	57.283.440	29.141.539	50,9
6. PL podnožja	21.833.450	11.552.689	52,9
7. PL trakovi	1.797.877	933.450	51,9
8. ostalo PL	2.223.600	1.822.934	82,0

Iz podatkov je razvidno, da posamezni izdelki ne dosegajo polovice letnega plana. Omeniti moramo, da planiramo večji obseg proizvodnje v drugi polovici leta za industrijska nihalna vrata in odpreske. To sta tudi artikla, ki sta najbolj idoča na jesen in začetku zime. Izdelki pod ostalo „kovinski“, kjer so vključeni izdelki za kopalniški program in usluge, pa so nekoliko nad planskimi predvidevanji. Airless aparati so nad planom, nekoliko več pa PL podnožja in trakovi. Ostali izdelki iz PL, to so cvetličniki in drugo, so znatno nad predvidevanji.

V podatkih ni zajet izvoz, kjer je planiran v drugi polovici leta.

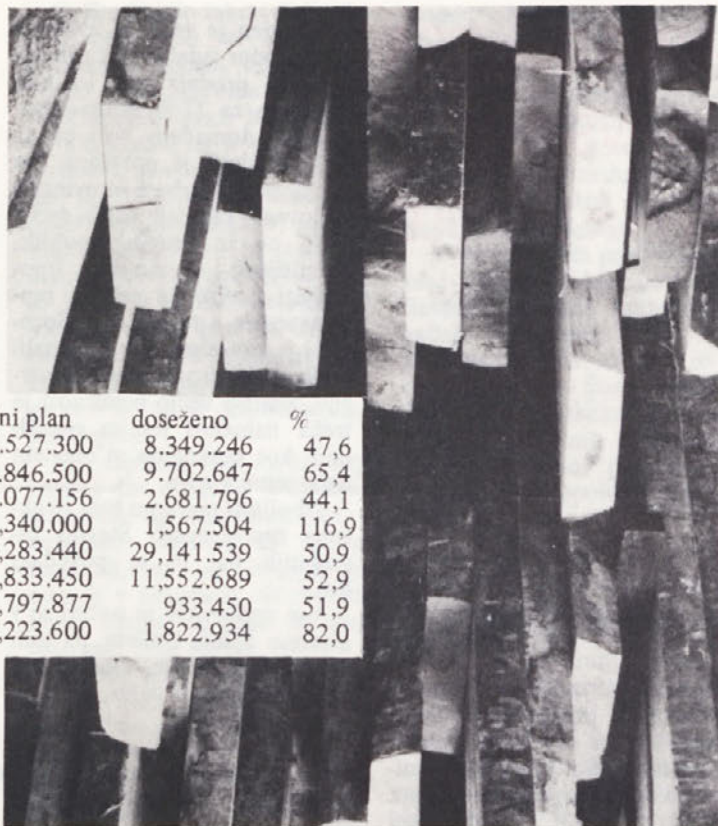
NABAVA

Večje težave so se kazale v preteklem obdobju pri nabavi materiala. Že v začetku leta so se kazale slabosti glede založenosti trga z reprodukcijskimi materiali, ki jih TOZD uporablja za redno proizvodnjo. Zlasti smo imeli težave pri nabavi naslednjega materiala: cevi debelostenske, el. motorji, jeklo, pločevina dekapirana, elektro kabli, barve in razredčilo, PL smola in dodatne komponente.

Vsled pomanjkanja materiala smo imeli precej izpada delovnega časa v obratu Veliki Podlog.

3. UČINKOVITOST DELA

Dohodek na zaposlenega se je v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta povečal za 49 %. Predvsem gre to povečanje na račun dobre konjunkturo, saj smo lahko v glavnem delali le bolj donosne artikle. Žal pa delovna storilnost še vedno ni na zavidljivi ravni, saj je odsotnost z dela še vedno zelo problematična.

PRIMERJALNI KAZALCI ZA OBDOBJE OD 1 – 6. 1980/81

	1980	1981	Indeks
celotni prihodek	45.550	65.758	144
dohodek	13.998	21.376	152
čisti dohodek	11.891	15.953	134
osebni dohodek	7.151	8.249	115
dohodek na zaposlenega	121	181	149

UKREPI ZA DOSEGANJE PLANSKIH CILJEV

Ukrepe, ki smo jih sprejeli za doseganje planskih ciljev, smo dosti dobro uresničili. Nekoliko se zatika pri izvozu, pa ne toliko po naši krivdi. Glavna težava pri izvozu je cena in kvaliteta domačih materialov glede na zelo ostre pogoje, ki jih kooperacijski partner, to je firma Wagner, postavlja.

Delovna disciplina se je nekoliko izboljšala, vendar še vedno ni na primerni ravni. Odnos do kvalitete dela še vedno ni na zavidljivi ravni tako pri stokovnem kakor izvajalnem kadru. V tem pogledu bo potrebno zaostri vprašanje odgovornosti; še vse preveč je takih, ki jim je to vprašanje popolnoma tuje.

Zavedati se moramo, da smo prišli v tako fazo gospodarske konsolidacije, kjer svojega gospodarskega položaja ni več mogoče reševati z cenami, pač pa samo z dobrim in s trdim delom!

Direktor
IVAN JENKOLE

Z UNILESOVEGA DELAVSKEGA SVETA V STOLU

Petnajsta seja delavskega sveta Uniles je bila v novi Stolovi sejni sobi poleg obrata družbene prehrane. Dvoje je dajalo posebnost temu srečanju delegatov sestavnih članic našega združenja:

na seji so zbrani razpravljali in odločali o sprejetju osnutka temeljev načrta in menjave dela sozda Uniles in prva seja kakega delavskega sveta v Stolovih novih prostorih.

Ob pričetku je predsednik Stolovega delavskega sveta Franc Štebe pozdravil navzoče in jim zaželel uspešno delo in prijetno počutje v delovni

(Nadaljevanje na 4. strani)

Z UNILESOVEGA DELAVSKEGA SVETA V STOLU

mih, nujen je večji in kvalitetnejši prodor izdelkov na zunanji trg. Ta prodaja naj bi bila povečana za 27 %, skupna prodaja na domačem trgu pa za 1/3. Poiskati je potrebno vse možnosti preskrbe s surovinami v Sloveniji (znašale naj bi 4/5), 15 % pa iz drugih republik. Premišljeno je potrebno uporabljati devize za nabavo repromateriala s tujega trga. Sprovesti je potrebno vse racionalizacije na področju porabe energije, znatno večjo pozornost je treba nameniti lesnim odpadkom kot cenenu in obenem izdatnemu kurivu.

Izboljšati moramo tudi strukturo zaposlenosti. Število zaposlenih naj bi se povečalo 8,6 %.

Vse ugotovitve in načrti so v interesu članic Unilese, pa tudi družbe kot celote. Dosedaj se niso uresničevali tako, kot je bilo načrtovano.

Prisotni delegati na seji so bili seznanjeni o delu sindikalne konference o temeljih razvoja sozda. Prisotni so bili vsi člani konference. Njeno delo je bilo zelo uspešno.

V razpravi je imel znaten delež Franc Sikošek, ki je posebej poudaril, da sredstva za skupna vlaganja niso odtujena, temveč mora prevladati prepričevanje o ravno nasprotnem in tako tudi doseči dobre rezultate pri sovlaganju. Ob večji zavesti bo ta načrt dobil vse večjo podporo, vsi pa bomo dosegli boljši dohodek. Napravljene so prvi koraki, z dobrim načrtovanjem moramo iti naprej, probleme pa enakopravno reševati s skupnimi dogovori.

Člani delavskega sveta Unilese so ugotovili, da so samoupravni sporazum o temeljih načrta

Unilese in menjavi dela sprejeli delavski sveti tozgov članic Unilese in delovnih organizacij kot njegove celote, na tej seji pa je sprejem opravil še DS Unilese. S tem so ustvarjeni pogoji za podpis. Po daljši razpravi je bil v nadaljevanju seje sprejet ugotovitveni sklep, da se za DO Tribuna iz Ljubljane razpiše referendum za sprejem v Unilese.

Zvone Škrinjarč iz Stola je pripominjal, da DO Tribuna proizvaja kovinski sedežni program za tovarno Meblo, omenjeni izdelki pa se prekrivajo s Stolovim proizvodnim programom, kar ni v skladu z našimi skupnimi načeli. V pogovoru je sodeloval tudi predsednik sozda Unilese, ki je predlagal, da je vsklajevanje programa poseben postopek, soglasje za razpis referenduma pa zaradi tega ne sme biti ovirano. V razpravo se je vključil tudi direktor DO Stol

Vinko Gobec in izrazil prepričanje, da je problem potrebno rešiti, vendar pa ne zadrževati postopka za pristop Tribune v Unilese. Imenovana je bila komisija DS, ki naj do druge seje razpiše referendum. Pojasnilo na omenjeno vprašanje je dal tudi predsednik DS Tribuna in povedal, da je omenjeni program „majhen“ in ga njihova delovna organizacija ne namerava razvijati.

V nadaljevanju se je bilo obdelano vprašanje skupnih naporov na področju samozaščite in sklenjeno, da se imenuje komite za splošno ljudsko obrambo in samozaščito. Delavski svet je sprejel sklep, da se pripravi analiza in ocena varnosti obrambnih razmer v delovnih organizacijah. Potrebno je pripraviti osnutke samoupravnih splošnih aktov na ravni sozda.

S seje je potrebno omeniti še informacijo v zvezi z novim zakonom o knjigovodstvu, kjer je potrebno poenotiti pravilnik o knjigovodstvu za vse delovne organizacije (osnutek je izdelan).

Prihodnja seja Unilese bo jeseni v Marlesu v Mariboru.

CIRIL SIVEC

O rdečem predsedniku

Ko pride človek v „leta“, tako še danes radi pravimo, se človek spomni marsičesa, posebno pa tistega, kar se mu je zdelo za otroško srce boleče in ponižujoče. Od tistih dob se mi zdi, da gre danes čas hitreje naprej. Takrat, ko sem včasih nesel opoldan materi „južino“, sem se s strahom bližal žagi, do tistega ropota sem imel nekakšen strah. Žagarji so se mi zdeli kot mlinarji, od žagovine so bila pokrita njihova pokrivala, njihove podobe in obrazi so bili blede. Vse je bilo na žagi v gibanju. Večinoma so delali deset ur na dan. Praktično so bili na žagi enajst ur, zakaj navadno so imeli eno uro prosto, to je bilo od poldan do ene. Ta počitek je šel seveda v njihov račun. Za njihove delodajalce pa je prišel prav, da so si delavci v eni uri nabrali spet

Alojz Markon

novih moči. Pojedli so, kar je pač kdo kateremu prinesel, v gradu čez Krko pa so jedli bel kruh, pečeno meso in jedi, za katere soteški žagarji še slišali niso. Ampak žagarjem se je zdelo, da tako mora biti, da je ljubi bog ustvaril dva svetova, za revne in bogate. A ljudje so živeli vendar v svoji revščini. Veseli so bili, če so lahko pozdravili svojega ravnatelja, še bolj pa, če so pozdravili od daleč grofa, ki se je vozil v lepi kočiji.

Da, takšno je bilo takrat žagarsko življenje. Takemu življenju je bilo podobno tudi življenje Alojza Markona, ki je kasneje postal rdeči predsednik teh žagarjev. Vedel je takrat samo to, da če je človek že na svetu, mora kaj pomembnega storiti za svoje življenje in tudi za druge. To, da je vredno živeti in tudi potrebno, je posebno zagovarjal župnik s prižnice. Navedel je mnogo dokazov, da bo revež na drugem svetu užival vse blaženosti. Nikoli pa ni karkoli vrednega omenil o grofu in bogatih. Bogati so imeli že v cerkvi najboljše mesto, kaj šele v nebesih. Tako je že takrat mislil Lojze Markon, ko je vsak dan odhajal iz svoje bajte.

Kako pa je bilo takrat, mi je na kratko opisal v svojih spominih na žago in svoje sodelavce. Pravi, da se bo potrudil, kolikor „imam še v spominu in mi zdravje dopušča“. Zaposlil da se je 2. 1. 1922 leta in je delal vse do 26. 3. 1942, ko je bil aretiran od Italijanov. Delal je na vseh delih: pri cirkularju, na žagi in na skladišču. Takrat je bilo zaposlenih okoli 50 delavcev, skupno z ženskami. Žaga je bila Auerspergova, v najemu pa jo je imel J. Javornik iz Žalne. Ravnatelj je bil Lutmar, žagmojster pa Repar in Tone.

Prva leta nismo bili organizirani. Srečni smo bili, da smo dobili delo. Ker pa so bili pogoji dela na žagi izredno slabi, še slabše pa plače, smo začeli misliti na organizacijo, da

(Nadaljevanje s 3. strani)

organizaciji, sejo pa je vodil namestnik predsednika delavskega sveta v Stolu, Peter Bertonec. Po uvodni seznantitvi delegatov s programom in z namenom seje je besedo povzel predsednik sozda Unilese Tone Krašovec, ki je zelo natančno razložil, da je osnutek plana razvoja združenih organizacij po večih sejah in drugih pripravah pripravljen za potrditev, vendar naj ga delegati še enkrat premislijo in dopolnijo v razpravah. Poudaril je, da so naloge realno zasnovane, v teku so aktivnosti o razdelitvi in prevzemu skupnih nalog. Člani strokovnih odborov se zavedajo, kaj morajo narediti za izdelavo elaboratov za skupne naložbe, kjer je v ospredju postavitve galvanskega obrata iz obrata za oskrbo z brusnimi travki.

Zaradi zaostrenega gospodarskega stanja so povsod potrebni večji napor, iskanje in usklajevanje ustreznih proizvodnih programov in prizadevanja o skupnih vlaganjih v trgovsko mrežo. Še bolj si je potrebno prizadevati za skupne nabave repromateriala, kjer je možno ustvariti nekaj milijard prihrankov.

Vsi samoupravni in poslovni organi so angažirani pri skupnem reševanju problemov zastavljenega srednjeročnega načrta Unilese, ki naj bi bil sprejet v letošnjem oktobru. Vodila naj bi bila resnični skupni interesi in sodelovanje, kar mora še bolj temeljiti na iskrenosti in prizadevanju za boljše poslovne rezultate. Naši skupni cilji so večja realizacija, ki jo bo možno doseči ob ustreznem večjem sodelovanju. Tako bi do leta 85 celotni prihodek povečali za 1/3, za 45 % amortizacijo in za 43 % čisti dohodek.

Dana je osnova za usklajeno razmišljanje o skupnih progra-

bi si vsaj malo izboljšali življenje.

Dogovorili smo se, da se vključimo v eno organizacijo. To smo seveda res organizirali. Voditelji te organizacije pa so bili iz Soteske gore Ivan Pureber, Franc Zajc in še nekaj drugih. Kako se je ta organizacija imenovala, se pa ne spominjam,“ pravi Markon. „Spominjam se le, da so imeli sestanke tega odbora v župnišću v Soteski. Pri tej organizaciji pa niso imeli delavci prav nobenih uspehov, tako se je ta organizacija razpustila, ker so bile same obljube.

Nato je prevzel v najem žago K. Jordan. Vodilni pri tem delodajalcu so bili Vrtačnik in njegovi sinovi. Plače so se še bolj poslabšale, tako so mene delavci zadolžili, da sem šel v pisarno potegovat se za večje plače. In res sem nekega dne šel v pisarno k ravnatelju med „šihtom“ v imenu delavcev potegovat se za večje plače. Razložil sem mu, da se komaj še preživljamo in da bi nam kaj primaknili na ceno. Nato mi je odgovoril, da če bi sam zase prosil, bi dobil, ker pa se potegujem še za druge, pa nič. Čez čas sem se spet šel pritožiti zaradi nekega davka, ker so ga nam naložili na skromno plačo. Vprašal sem spet ravnatelja, zakaj ta davek. Odgovoril mi je:

„Če se boš šel „meščana“, boš plačal davek.“ On si je pri tem izbral drugo besedo, ki jo tukaj rajši ne napišem.

Markon se spominja zlasti na leta od 1932 do druge svetovne

vojne. To so bili najtežji časi za delavski razred v Soteski dolini, tako za žagarje, gozdne delavce in prevzemnike lesa. V teh zadnjih letih je prevzel žago spet K. Auersperg s svojim vodstvom. V teh letih smo se ponovno organizirali in organizacijo smo mi delavci imenovali kar „Rdeča organizacija“. Voditelji te stranke smo bili: jaz, Fifolt Franc, (Ruteh), Zajc Tone, Koncilja Viktor, Vovk Tone in še kateri drugi. To organizacijo pa je vodil sodrug iz Ljubljane, pisal pa se je Bertancelj ali Breclj, točno ne vem. Enkrat je prišel med nas. Potožili smo mu, da imamo slabe plače. Šel je v pisarno in kolikor se jaz spominjam, so nam dali „neke pare na uro“. To je bilo nekako leta 1936–37.

Pripominjam še to: če smo se v teh časih kaj pritoževali, so nam rekli: bodite zadovoljni, da žage ne ustavimo! Nekaj delavcev pa pri teh plačah ni moglo vzdrževati soje družine, tudi sebe komaj. Zapustili so žago in se zaposlili v Kočevskih gozdovih, delali so drva, žgali oglje in tesarili. Res so nekaj več zaslužili, je bilo pa tudi delo težko, saj so bili v gozdovih ves teden ali celo 14 dni.

„Kot sem že omenil“ pove Markon, je bilo na žagi okoli 50 ljudi. Delali smo dva „šihita“. Ena partija je delala od ene ure ponoči do 12. ure dopoldan, druga pa od 1. popoldan do 12. ure ponoči. Delali smo, da bi kaj več zaslužili, pa ni bilo kaj prida več.

Težko je bilo takrat življenje. Preživljali smo se največ z koruznimi žganci, ki smo jim takrat rekli „koruzni duš“. Ne bom zanikal, pravi Markon, da ni bilo kruha, saj je prišel pek s košem kruha na žago, pa kaj, ko je večkrat bilo tako, da delavec ni imel denarja, da bi si kupil hlebec – pa sem žalostno gledal za pekom. Še težji so bili časi za tiste delavce, ki so imeli velike družine. Organizacija še ni bila toliko močna, da bi jim pomagala. Delodajalci pa so šli svojo kapitalistično pot naprej.

Naj zapišem tudi to, ko sem nekega dne delal pri cirkularju, sem padel pri delu od slabosti v nezavest. Delavci, ki so to zagledali, so me dvignili in odnesli v delavnico, dali so mi nekaj žganja za popit in spet nato sem delal naprej.

V teh letih pred vojno je izhajal tudi časopi Ljudska pravica, tega sem jaz dobival od topljskih tovarišev, kadar ni bil zaplenjen. Ta časopis je res prinašal zanimive članke v korist delavskemu razredu in smo ga delavci radi čitali, seveda napredni delavci. To Ljudsko pravico sem dal jaz čitat tudi nekaterim zanesljivim delavcem. Zgodilo pa se je, da me enkrat ustavijo žandarji in me začno spraševati, kje imam ta časopis, zakaj jaz to čitam in širim med delavstvom. Jaz pa sem jim odgovoril, da dobro piše, potem so mi pa zagrozili, da me bodo zaprli. Takrat, v tistih letih, je obstajala v Podhosti tudi organizacija „Društvo kmečkih fantov in

deklet,“ kjer sem bil tudi jaz član. Mali kmetje v okolici Soteske so s konji prevažali hlodovino iz Kočevskih gozdov, radi bi kaj zaslužili, ker kmetijstvo ni dalo dovolj za preživaljanje, toda zaslužili so bolj malo, tudi zadolžili so se, da so kupili krmo za konje.

V zadnjih letih pred vojno pa med delavci ni bilo enotnosti. Seveda, napredno misleči smo začeli razmišljati in se tudi ilegalno sestajati, kar smo navedno imeli pri Štrumbelju v Loški vasi. Sestanke smo imeli tudi po privatnih stanovanjih. Strogo ilegalno pa smo se sestajali med opoldanskim počitkom.

Ko so okupatorji vdrli v Jugoslavijo, smo „rdeči“ začeli aktivno sodelovati za OF, katera je bila osnovana v ilegali po vaseh. V ogromni večini so žagarski delavci in gozdidni delavci že takoj od začetka začeli sodelovati s partizani.

Mnogo gozdnih delavcev, žagarjev je bilo že leta 1942 interniranih in postreljenih. Rdeča stranka pa je bila za tiste čase luč. Njenih članov ni več, umrli ali padli so. Mogoče je še kje kdo. No, eden od teh, ki je bil od vsega začetka zanesljiv in je imel vero v boljši svet, je Alojz Markon, ki se ga mnogi še spominjajo. Imam priznan status od 26. marca 1942. Na rdečo stranko se pa še vedno spominja. Sedaj živi kot 78–let star v Apačah, ampak ob spominu na prehojeno pot pravi: „Čuvajte, kar imate danes, ko niste hlapci kot smo bili nekoč mi!“

Da, takšno je življenje, ki ga je rdeči predsednik z neizmerno vero v našo zmago koval. Drugi, ki smo še aktivni, pa se ob tolikih spremembah le zamislimo, da je vredno in tudi potrebno živeti.

TONE VIRANT

KDO BO ZA KAJ ODGOVARJAL?

Primarna emisija je lani presegla s planom določeni znesek novo natiskanega denarja za 58 odstotkov. Ista emisija je bila v prvih 5 mesecih tega leta za 70 odst. večja, kot je bilo planirano za prvo polovico tega leta. Spreminjanje kratkoročnih sredstev v dolgoročne naložbe je preseglo vse razumne meje: že leta 1979 so bili plasmaji bank večji od kakovostnih virov za več kot 500 milijard novih dinarjev! In še ni videti konca takim in podobnim „gospodarskim potezom“.

Skupina delavcev na žagi v Soteski leta 1936

Udeleženci 1. letnih športnih iger

Za taka gibanja ni opravičil!

Zoran Žagar, član slovenske delegacije v zboru republik in pokrajin v zvezni skupščini, je 3. julija na seji tega zbora med drugim dejal, da je v pravkar končanem obdobju petletnega plana realni družbeni proizvod narasel za 28 odstotkov (od 503 milijarde dinarjev v začetku leta 1976 na 643 milijarde dinarjev konec 1980). Denarna masa pa je hkrati narasla za 253 odstotkov (od 130 milijard na 641 milijard dinarjev), kar je omogočilo in pokrilo to velikansko rast cen in inflacijo. Samo primarna emisija (izdajanje denarja) se je v teh letih povečala za dvainpolkrat (od 99 na 251 milijard dinarjev). Celo če vzamemo razmerje med nominalnim družbenim proizvodom in denarno maso, ki ga spremlja, je njegovo 199-odstotno povečanje glede na 253 – odstotno povečanje denarne mase razmerje, ki zares daje odgovore na mnogo vprašanj.

Razlage za taka gibanja so raznovrstne, je poudaril Zoran Žagar, opravičila v smislu dobrega gospodarjenja pa vsekakor ni.

1. letne igre

Športne igre delavcev SOZD UNILES organizirajo za pospeševanje športno-rekreativne aktivnosti, pridobivanje športnih navad v športni rekreaciji ter spoznavanje in izmenjavo delovnih in samoupravljalških izkušenj.

Tako smo se delavci SOZD UNILES prvič zbrali 27. junija v Pivki, kjer je Javor organiziral tekmovanja v streljanju, šahu in namiznem tenisu. V soboto zjutraj smo se ob lepem sončnem vremenu odpravili v Pivko, kamor smo prišli ob 9. uri, ko se je začela uradna otvoritev tekmovanja. Po otvoritvi so se tekmovalci odpravili na prizorišča tekmovanj. Strelci so odšli v Postojno, moške in ženske ekipe v namiznem tenisu v Prestranek, šahisti pa so ostali v Pivki. Po zanimivih bojih, ki so trajali do 15. ure, so se tekmovalci zopet zbrali v Pivki, kjer je bila razglasitev rezultatov.

Skupni zmagovalac tekmovanja je bila ekipa Marlesa iz Maribora. Novolesovi tekmovalci so se uvrstili na naslednja mesta: moška ekipa v namiznem tenisu je zasedla 6., ženska pa 7. mesto. Strelci so zasedli 5. mesto, odlično uvrstitev pa je med posamezniki dosegel Jože Dragovan iz Tozd TKO, ki je zasedel 3. mesto. Zelo dobro uvrstitev je dosegla šahovska

ekipa, ki je osvojila 3. mesto in dobila pokal.

Za ekipo Novolesa so nastopali: namizni tenis, moški – Špelič Ivo in Bele Igor, ženske – Šinkovec Cvetka in Konda Anica. Strelce so zastopali Dragovan Jože, Okroglič Marjan, Učjak Tone, Damjanovič Slavko in Bačnik Tone. Šahovsko ekipo so sestavljali Medved Slavko, Majster Mladen, Vidmar Ferdo in Šnidaršič Stanka.

Drugi del 1. športnih iger delavcev SOZD UNILES bo v Novem mestu 19. septembra, in sicer v malem nogometu in odbojki.

L. R.

**Pravnomočno
izrečeni
disciplinski
ukrepi
od 28.6.
do 22.7. 1981**

TOZD TDP:

1. GORENČIČ STANE: prihajanje na delo v vinjenem stanju, samovoljna prekinitve in

zapustitev dela – prenehanje delovnega razmerja.

2. BREZNIK VIKTOR: prihod na delo v vinjenem stanju – JAVNI OPOMIN.

3. ĐEKIČ LJUBA: devet neopravičenih izostankov – PRENEHANJE DEL. RAZMERJA.

4. ŠTINE JANEZ: šest neopravičenih izostankov – PRENEHANJE DEL. RAZMERJA.

5. KOKALJ DARINKA: pet neopravičenih izostankov – PRENEHANJE DEL. RAZMERJA, POGOJNO ZA DOBO 1 LETA IN PLAČILO PAVŠALNE ODŠKODNINE.

6. MAKSIMOVIČ RAJKO: šest neopravičenih izostankov – PRENEHANJE DEL. RAZMERJA, POGOJNO ZA DOBO 1 LETA IN PLAČILO PAVŠALNE ODŠKODNINE.

7. TUBANOVIČ PERO: dva neopravičena izostanka – JAVNI OPOMIN IN PLAČILO PAVŠALNE ODŠKODNINE

TOZD TPI:

1. ZALETELJ FRANČIŠKA: devet neopravičenih izostankov – PRENEHANJE DEL. RAZMERJA, POGOJNO ZA DOBO 1 LETA

TOZD TVP:

1. AŠ ANTON: malomarno opravljanje del in nalog žerjavovodje, povzročena materialna škoda TOZD – JAVNI OPOMIN.

2. VIDMAR MARIJA: en neopravičen izostanek – JAVNI OPOMIN.

TOZD ŽAGA:

1. BUKOVEC MIHA: prihod na delo v vinjenem stanju, dva neopravičena izostanka, samovoljna zapustitev dela – JAVNI OPOMIN.

2. LAVRIČ DRAGO: dva neopravičena izostanka – PRENEHANJE DEL. RAZMERJA, POGOJNO ZA DOBO ŠEST MESECEV.

3. BRAJDIČ BERTO: sedem neopravičenih izostankov, samovoljno zapuščal delo – PRENEHANJE DEL. RAZMERJA, POGOJNO ZA DOBO 1 LETA.

4. RASTODER MAKIJA: neopravičeni izostanki – PRENEHANJE DEL. RAZMERJA.

5. OSMANOVIČ ZEHBO: štiri neopravičeni izostanki – PRENEHANJE DEL. RAZMERJA, POGOJNO ZA DOBO 6 MESECEV.

6. DRAGOLJIČ ĐURAD: šest neopravičenih izostankov – PRENEHANJE DEL. RAZMERJA, POGOJNO ZA DOBO 6 MESECEV.

DSSS KRŠKO:

1. ŠUBIC TOMAŽ: motenje dela samoupravnih organov – JAVNI OPOMIN.

TOZD TPP:

1. KRUH JOŽE: javna grožnja nadrejenim v TOZD – PRENEHANJE DEL. RAZMERJA, POGOJNO ZA DOBO 6 MESECEV.

2. TURK MARIJA: malomarno opravljanje del in nalog – JAVNI OPOMIN.

3. BALAZIČ BOŽIDARA: malomarno opravljanje del in nalog – JAVNI OPOMIN.

4. KRESAL STANKO: prinašanje in uživanje alk. pijač v TOZD – JAVNI OPOMIN.

5. JURŠIČ JOŽE: odklonitev del in nalog – JAVNI OPOMIN.

6. ŽVAN ANTON: malomarno in nevestno opravljanje del in nalog kontrolorja – JAVNI OPOMIN.

7. ŠTULAR JOŽE: samovoljna prekinitev in zapustitev dela – PRENEHANJE DEL. RAZMERJA, POGOJNO ZA DOBO 3 MESECEV.

8. ILIJAŽ BRANKO: dva neopravičena izostanka – JAVNI OPOMIN.

9. MEŽNAR ALOJZ: samovoljna prekinitev in zapustitev dela – JAVNI OPOMIN.

TOZD TAP:

1. KOPRIVEC BOJAN: en neopravičen izostanek – JAVNI OPOMIN.

2. PATE IGOR: malomarno opravljanje del in nalog, povzročitev materialne škode, spal na delu – DENARNA KAZEN V VIŠINI 5 % ZNESKA OD.

3. UDOVIČ FRANC: neopravičeni izostanki – PRENEHANJE DEL. RAZMERJA.

4. VIDMAR FRANC: šest neopravičenih izostankov – PRENEHANJE DEL. RAZMERJA.

5. KOVAČ JOŽE: malomarno opravljanje del in nalog čuvaja – vratarja. PRENEHANJE DEL. RAZMERJA, POGOJNO ZA DOBO 6 MESECEV.

6. LAVRIČ RAFAEL: prerakanje in nepravilno obnašanje do nadrejenih – JAVNI OPOMIN.

TOZD SIGMAT:

1. PRAH MIHAEL: en neopravičen izostanek, zamujanje na delo – JAVNI OPOMIN.

TOZD BOR: 1. JUREČIČ STANE: samovoljna prekinitev dela – JAVNI OPOMIN.

M. M.

Razgovor s predsednikom SOZD UNILES tov. Tonetom Krašovcem

Pred kratkim ste bili izbrani za predsednika sestavljene organizacije združenega dela Uniles. Od takrat opažamo precej večjo aktivnost SOZD, katerega član je tudi naša delovna organizacija, zato je prav, da vam damo besedo tudi na straneh našega glasila.

1. Tov. Krašovec, kolikor vemo, ste nasprotnik „papirnatih SOZD“, ki jih pri nas ni malo. Posebno SOZD, ki so nastajale z združevanjem prej popolnoma samostojnih DO, ki med seboj niso bile poslovno dosti povezane, so često problematične. Tudi Uniles doslej še ni polno zaživel, zato nam prosim dogovorite na nekoliko provokativno vprašanje – ali bo Uniles v bodoče postal učinkovita sestavljena organizacija ali ima za to pogoje in možnosti?

Če pogledamo poslovne rezultate SOZD UNILES kot seštevke dosežkov združenih DO, bi lahko rekli, da smo bili poslovno dokaj učinkoviti, vendar je povezovanje v okviru SOZD k temu malo prispevalo.

Trdno pa sem prepričan, da skupne naloge iz sporazuma o temeljih plana v bistvu temeljijo na skupnih interesih in smo jih sposobni v kar največji meri uresničiti. Zato SOZD Uniles ima pogoje, da zraste v čvrst in učinkovit poslovni sistem. Nihče me ne more sprebrniti v prepričanju, da je vse to odvisno le od naše skupne volje, od pripravljenosti za sodelovanje, od iskrenosti in skupnega spoznanja, da pri takem čvrstem sodelovanju velja načelo, da trikrat ena ni tri, ampak več – štiri ali pet. Seveda nimam iluzij, da se lahko rezultati dosegajo od danes do jutri, čeprav je tudi to ponekod mogoče. Tako bi po mojem mnenju lahko že prihodnje leto prihranili lepe denarce, če bi n. pr. skupno nabavljali nekatere repromaterialne, če bi skupno organizirali več propagandnih akcij, nastopov na trgu itd.

Bistvene vezi našega sodelovanja pa bodo seveda nastajale šele na osnovi vsebinskih dohodkovnih odnosov, predvsem pri skupnih naložbah, uveljavljanju načela skupnega prihodka med proizvodnjo in trgovino itd. Torej moramo skupno planirane naloge postopoma, vendar dosledno in zavzeto uresničevati. Tako bo tudi kmalu postalo jasno, če je morda katera izmed združenih organizacij vključena v Uniles le

zato, da ima pred družbo navidežno kritje, za katerim pa deluje podjetniško, po svoje. Kljub mnogim težavam imam vtis, da vse bolj prevladuje spoznanje o skupnih interesih in nujnosti uresničevanja skupnih nalog v okviru SOZD. Osnova vseh teh interesov mora biti skupna pripravljenost za uskaljevanje proizvodnih programov in to je za nas odločilna, čeprav ne enkratna preizkušnja. Gre za stalno nalogo, za stalen napor za večjo učinkovitost.

Naj še dodam mnenje, ki sem ga slišal v nedavnem razgovoru z enim izmed republiških funkcionarjev: „SOZD Uniles ima edinstveno možnost, da zaživi s polno vsebino, ker lahko nastopa na trgu dejansko s kompleksno ponudbo. Ne poznam nobene druge SOZD horizontalno povezanih delovnih organizacij v Sloveniji, ki bi ji celovitost in kakovost proizvodnih programov dajale na njenem področju take možnosti povezovanja in skupnega nastopa kot jih ima Uniles v lesarstvu“. Tudi sam v to trdno verjamem.

Delavski svet SOZD je sprejel osnutek predloga plana razvoja SOZD Uniles za obdobje 1981–1985 in ga daje v javno razpravo članicam. Povejete nam, kako je osnutek predloga plana nastajal, ali so pri njem ustvarjalno sodelovale tudi članice in ali so bili dani z njihove strani kakšni novi pomembni predlogi?

Združene organizacije so ustvarjalno sodelovale predvsem pri tistem, na čemer je plan zgrajen – pri oblikovanju samoupravnega sporazuma o temeljih plana SOZD UNILES 1981–1985. Ti temelji so v celoti sad dogovora in usklajevanja skupnih razvojnih zamisli in predlogov združenih organizacij (ne članic, ker nismo športno društvo). Na tej osnovi je izdelava samega petletnega plana sicer terjala veliko dela, ne pa tudi veliko dodatnega sporazumevanja. Pri tem pa moram omeniti, da brez izredno zavzetega sodelovanja naših strokovnih odborov in planarjev združenih organizacij skupna služba SOZD Uniles, ki je številčno zelo skromna, ne bi zmogla v sorazmerno kratkem času uspešno opraviti te naloge.

3. Kaj pa predstavlja delovna skupnost Unilesa in kakšne so njene naloge?

Za delovno skupnost SOZD UNILES v zadnjem času večkrat slišimo oceno, da se je konsolidirala in začela učinkoviteje delovati. Vendar gre še vedno za zelo majhno delovno skupnost (10 delavcev). Razen tajnice in administratorke (ki je obenem ekonom) ter šoferja (ki je obenem kurir), delajo v delovni skupnosti še naslednji delavci: predsednik SOZD in njegov pomočnik (ki obenem pokriva usklajevanje proizvodnih programov in organizacijske zadeve); strokovni sodelavec za planiranje in razvoj; strokovni sodelavec za kooperacijo in nabavo (ki je obenem sekretar odbora za notranjo trgovino); strokovni sodelavec za zunanjo trgovino; strokovni sodelavec za pravne in splošne zadeve; strokovni sodelavec za marketing; s 1. 9. 1981 pričakujemo še strokovnega sodelavca za ekonomsko-finančne analize. Vsi strokovni sodelavci, predsednik SOZD in njegov pomočnik, imajo visoko strokovno izobrazbo. Vsi strokovni sodelavci so obenem tudi sekretarji odborov na svojem delovnem področju. Moram povedati, da

delovna skupnost niti zdaleč ne bi zmogla svojih nalog, če ne bi v strokovnih odborih SOZD UNILES in nekaterih komisijah zavzeto delovalo veliko število najboljših strokovnjakov iz vseh združenih organizacij. Po povedanem je jasno, da gre za začasno rešitev v delovni skupnosti za določeno obdobje.

4. Mislimo, da je največja kvaliteta predloga srednjeročnega plana konkretnost. Pri investicijah, ki so skupnega pomena za več članic ali za vse članice SOZD, so predvideni trije projekti; ali bi nam jih na kratko pojasnili?

Tone Krašovec

Da. Predvidena je tudi združitev sredstev za tri proizvodne projekte. To so skupna galvanizacija, skupno konfekcioniranje brusnih trav in v drugi fazi tovarna brusnih materialov ter proizvodnja fine-line furnirja. Omenjene naložbe so vključene kot skupni projekti v srednjeročni razvoj zato, ker so ravno za to proizvodnjo združene organizacije pokazale največ interesa. To pa ne pomeni, da ne bi bilo možno v skladu s potrebami združenih organizacij oblikovati v postopku kontinuiranega planiranja tudi novih skupnih projektov. Odbor za planiranje in razvoj pa že konkretno obdeluje omenjene skupne projekte. Vendar to niso edine, v temeljih plana predvidene skupne naložbe. V teku so preučevanja in dogovori za skupne naložbe na Kosovu in BiH iz 50 % sredstev, ki bi jih združene organizacije morale dati zveznemu skladu za manj razvite kot obvezno posojilo, pa bi jih raje skupno vlagali v obojestransko korist. Razen tega preučujemo tudi prvo študijo o skupni naložbi v večji skupni prodajni center, ki bi lahko dal res celovito ponudbo proizvodnih programov SOZD Uniles. Seveda taka naložba terja tudi nove, dejanske dohodkovne odnose med proizvodnjo in trgovino.

5. Pri planu izvoza in uvoza je razviden izredno ugoden pozitiven saldo v korist izvoza in to predvsem na področju konvertibilnih valut. To uvršča

(Nadaljevanje na 8. strani)

Razgovor s predsednikom SOZD UNILES tov. Tonetom Krašovcem

re izmed združenih organizacij pa 20 %. Verjetno bi se morali takemu deležu izvoza proizvodnje približati v celi SOZD Uniles.

Pogoji, da to dosežemo, pa so po mojem mnenju naslednji: stalno povečevanje produktivnosti in bolj usklajen nastop vseh združenih organizacij v SOZD Uniles na tujem trgu; v družbi je potrebno zagotoviti razbremenitev izvoza vseh dajatev, ki jih svetovni trg ne prizna; potrebno je dejansko dohodkovno povezovanje z gozdarji in dobavitelji repromaterialov ob prevzemanju skupnega rizika; nujne so večje izvozne stimulacije in več kreditov za izvoz. Treba je zagotoviti svobodno razpolaganje z devizami, ki ostanejo izvoznikom (tudi za uvoz opreme); in seveda – nujen je bolj koordiniran nastop vseh jugoslovanskih izvoznikov na tujih tržiščih, pri čemer morajo skupna predstavništva gospodarske zbornice Jugoslavije odigrati veliko pomembnejšo nalogu.

6. Eden izmed osnovnih ciljev Unilesa je tudi racionalna delitev proizvodnih programov med delovnimi organizacijami – ali smo bili doslej pri tem zelo uspešni oziroma kako se bomo organizirali v bodoče?

Načeli ste eno izmed bistvenih vprašanj vseh horizontalno povezanih SOZD. Težko bi se pohvalili, da smo bili do zdaj pri delitvi dela zelo uspešni. Vendar že doseženega ne gre podcenjevati, kot tudi ne bi smeli napihovati posameznih primerov prekrivanja proizvodnih programov. V teh primerih je potrebno strpno dogovarjanje in skupna volja, da dosežemo dogovor in sodelovanje. To mora temeljiti na dobri analizi proizvodnih programov, ki jo po nalogu koordinacijskega sveta SOZD Uniles ravno zdaj pripravljamo. Razen tega imamo v temeljih plana sporazumen dogovor, da nobena nova naložba v razširitev proizvodnje, naložbe v tujini ali sovlaganje več partnerjev ne more v realizacijo, preden ni usklajena v okviru SOZD Uniles. V okviru odbora za načrtovanje in razvoj to že izvajamo.

7. SOZD predstavljajo pogosto tudi obliko zapiranja tržišč, saj članice trgujejo med sabo ter se zaprejo pred konkurenco izven SOZD ali celo izven republike. Upamo, da Uniles ni tak primer?

SOZD UNILES res ni tak primer. Iz bilance v 5-letnem planu je razvidno, da proizvodne temeljne organizacije v Unilesu opravijo medsebojno 16 % vseh blagovnih dobav, preko trgovine pa realizirajo okrog 1/3 svoje prodaje (do 1. 1981 naj bi ta delež narasel na okrog 40 %). Ostalo proizvodno prodajo preko Slovenijalesa, nekaterih drugih trgovskih organizacij in v lastnih prodajalnah. Zdaj sta po mojem mnenju pred nami dve nalogi: prva – dejansko dohodkovno povezovanje med Lesnino in proizvodnimi organizacijami, ob skupnem planiranju prodaje in nabave in ob skupnih vlaganjih v trgovsko mrežo; druga – da za določene materiale skupno kot Uniles tudi realiziramo nabavo, s čemer bomo dosegli ugodnejše količinske rabate, za druge materiale (tudi za les) pa se dogovorimo o skupnih pogojih nabave, ki jih moramo potem vsi spoštovati. To nam bi že za 1. 1981 dalo boljše rezultate in ustvarilo čvrstejšo medsebojno povezanost.

8. Ali želite povedati še kaj,

Kadrovske vesti

JUNIJ

TOZD TDP:

– prišli: Ana ĐUKIĆ, Slavko HOČEVAR,
– odšli: Stojanka DUŠANIĆ – sporazum, Ciril BUKOVEC – sporazum, Luka AŠČIĆ – samovoljno, Ljuba DJEKIĆ – disciplinska, Velida ADROVIĆ – sporazum, Janko ŠTINE – disciplinska.

TOZD TSP:

– prišli: Mirko ŠTUPAR,
– odšli: Hazbija TARA NIŠ – sporazum.

TOZD TPP:

– prišli: Jože LUZAR, Anton DABELIĆ, Slavko LOVREKOVIĆ, Jordanka GLAVAŠEVIĆ,
– odšli: Ivan PIRC – sporazum, Zoran KASTELEC – sporazum, Jože JURŠIĆ – samovoljno, Martin OGULIN – sporazum.

TOZD ŽAGA:

– prišli: Marko TAVČAR – iz JLA, Ivan VIDMAR, Franc STROJIN, Tomaž KRAMELJ, Marta JAKUBOVIĆ, Ilija KOKALLOVIĆ;
– odšli: Zehbo OSMA-NOVIĆ – samovoljno, Jan-ko ERBIDA – sporazum, Vladimir VIDOVIĆ – samovoljno.

TOZD TAP:

– odšli: Martin RAMOVŠ – sporazum, in Franc VIDMAR – disciplinska.

TOZD TES:

– odšli: Anton ZUPANČIĆ – starostna upokojitev.

TOZD TG DVOR:

– prišli: Emilija ŠKOF.

DSSS:

– prišli: Vladimir BAJC.

TOZD BLP:

– Feliks ZUPANČIĆ – disciplinska.

TOZD LIPA:

– prišel: Marjan GAL.

TOZD SIGMA:

– prišel: Marjan POŽUN, Vid SMID.

TOZD SIGMAT:

– odšli: Zoran KOŽAR – sporazum, Zdravko JAKLIČ – sporazum, Jože PUNTAR – sporazum, Drago SEKU- LIĆ – sporazum.

TOZD BOR:

– odšli: Alojz HRIBAR – sporazum.

ŠTEVILO ZAPOSLENIH PO TOZD

TOZD	M	Ž	SKUPAJ
TOZD TDP	148	220	368
TOZD TVP	120	179	299
TOZD TSP	169	166	335
TOZD TG	43	54	97
Žaga Straža	153	22	175
TOZD TPI	58	22	80
TOZD TES	100	26	126
TOZD TAP	126	53	138
TOZD TPP	126	75	201
TOZD BLP	83	37	120
DSSS	87	89	176
SIGMAT	84	29	113
TOZD TKO	59	27	86
TOZD LIPA	79	4	83
TOZD BOR	69	16	85
SKUPAJ	1463	1019	2482

kajti v teh nekaj vprašanjih gotovo ni zajeto vse, kar mislite, da je za Uniles pomembno?

Seveda je še vrsta zanimivih vprašanj o našem skupnem delu, vendar mislim, da bo še priložnost o njih spregovoriti v glasilu vaše DO. Zato bi za konec dodal le še nekaj:

smo v težkem gospodarskem položaju, ki ne bo le kratkotrajen. Valovi težav nas zalivajo. Zavedati se moramo, da smo vsi v SOZD Uniles v istem čolnu. Le s skupnimi močmi ga bomo uspešno krmarili naprej skozi nevihto gospodarske krize v mirnejše vode gospodarskega napredka in boljšega socialnega položaja delavcev.

(Nadaljevanje s 7. strani)

Uniles med najuspešnejše SOZD v Sloveniji. Ali mislite, da bi morda lahko dosegli še ugodnejše rezultate in kako?

Planirani rezultati izvoza in uvoza za obdobje 1981–1985 kot tudi dosežki zadnjih let nedvomno predstavljajo bogat prispevek SOZD Uniles k reševanju problemov devizne bilance Jugoslavije oz. pozicije Slovenije v tej bilanci. Obenem so taki dosežki pogoj za nemoten potek proizvodnje v združenih organizacijah. V petletnem planu predvidevamo za SOZD Uniles skupno okrog 560 milijonov dolarjev izvoza lastnih izdelkov, od tega skoraj štiri petine na konvertibilno področje. S tem bi več kot dvakrat krili naše uvozne potrebe, torej tudi združevali devize. Vendar imamo letos precej težav z uresničevanjem zastavljenih nalog. Zastoj na svetovnem trgu diktira nizke prodajne cene, domača inflacija in še vedno pretirane obremenitve izvoznikov z različnimi družbenimi dajatvami ob precejšnjem dinarju pa zmanjšujejo našo konkurenčno sposobnost. Vendar mislim, da bomo kljub temu morali zaradi nemotenega razvoja, zaradi družbenih deviznih potreb in zaradi zastojne prodaje na domačem trgu še več izvažati. Sicer delavci ne bodo imeli dovolj dela. Zdaj izvažamo 12–13 % svoje proizvodnje, nekatere

Glasilu „NOVOLES“ ureja uredniški odbor. Odgovorni in tehnični urednik Vanja Kastelic. Izdaja delovna organizacija „NOVOLES“, lesni kombinat Novo mesto – Straža. Naklada 2800 izvodov. Stavek, filmi in montaža: DITC, TOZD Dolenjski list. Tisk: DITC, TOZD Tiskarna Knjigotisk. Glasilu je oproščeno temeljnega prometnega davka na podlagi mnenja Sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije št. 421/72 z dne 31. januarja 1978.